

den første samlede uddannelse. Heri indgår elementer om baggrunden for missionens oprettelse, sundheds-, sanitære og hygiejneforhold, krigens love, Rules of Engagement, adfærdskodeks (kultur- og religionsforskelle) og særlige trusler i missionsområdet (minefare, depleded uranium mv.). Der uddannes endvidere i kontrol med større uroligheder (Riot Control) og supplerende skydeuddannelse, anvendelse af relevante særlige våben samt i sikkerhedsbestemmelser for våben, ammunition og sprængstoffer mv.

Spm. nr. S 4052

Til justitsministeren (26/5 04) af:

Jann Sjørnsen (KD):

»Vil ministren som opfølgning på ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 3888 oplyse om forskellene på dansk og svensk lovgivning og retspraksis med hensyn til voldtægt af kvinder, der er i beruset eller lignende tilstand?«

Begrundelse

Spørgeren er blandt andet interesseret i at vide, om dansk ret stiller voldtægtsofre dårligere, fordi kravene til beruselse m.v. er meget høje, før gerningsmanden kan straffes. Spørgeren er bekymret for, om kvinder, der er berusede uden dog at være det i alvorlig grad, ikke er ordentligt beskyttet af lovgivningen, hvis de bliver voldtaget i denne tilstand.

Svar (3/6 04)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Den svenske straffelov indeholder en bestemmelse, hvorefter det bl.a. er strafbart at have seksuel omgang med en anden ved utilbørligt at udnytte, at denne person er bevidstløs eller befinder sig i anden hjælpeløs tilstand.

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 3888 fra samme spørger, indeholder den danske straffelov i § 218, stk. 2, en lignende bestemmelse om straf for den, der skaffer sig samleje uden for ægteskab med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen.

De pågældende bestemmelser om udnyttelse af ofrets hjælpeløse tilstand supplerer bestemmelserne om voldtægt i henholdsvis den svenske og danske straffelov. Det centrale i voldtægtsbestemmelserne er i begge lande, at gerningsmanden skaffer sig samleje eller anden seksuel omgang end samleje med en anden person ved at bruge vold, trusler om vold eller anden ulovlig tvang.

En person kan kun straffes for overtrædelse af straffelovens § 218, stk. 2, hvis det kan bevises, at ofret faktisk – f.eks. på grund af beruselse – befandt sig i en sådan tilstand, at den pågældende var ude af stand til at modsætte sig handlingen. I modsætning hertil indgår ofrets tilstand ikke i gerningsbeskrivelsen i voldtægtsbestemmelserne i straffelovens §§ 216-217. Det afgørende efter disse bestemmelser er som nævnt, at gerningsmanden har opnået samlejet mv. ved brug af tvang.

Hvis gerningsmanden har opnået samleje ved tvang, dømmes der for overtrædelse af straffelovens § 216, selv om ofret eventuelt har været stærkt beruset. Der bliver således alene spørgsmål om at dømme for overtrædelse af § 218, stk. 2, hvis gerningsmanden på grund af f.eks. ofrets stærkt berusede tilstand har opnået samlejet uden samtykke, men uden at anvende tvang.

Der kan alene dømmes for voldtægt efter straffelovens §§ 216 og 217, hvis gerningsmanden har handlet forsætligt. Ved voldtægt indebærer forsætskravet, at gerningsmanden skal have vidst eller anset det for overvejende sandsynligt, at samlejet mv. blev opnået ved den udøvede tvang. I Sverige gælder tilsvarende regler.

Domfældelse for overtrædelse af § 218, stk. 2, kan ske, hvis gerningsmanden har handlet forsætligt eller uagtsomt, jf. herved straffelovens § 226. Ved overtrædelse af § 218, stk. 2, indebærer det nævnte tilregnelserkrav, at gerningsmanden skal have vidst eller anset det for overvejende sandsynligt eller burde have vidst, at ofret befandt sig i en sådan tilstand, at den pågældende var ude af stand til at modsætte sig samlejet. Tilregnelserkravet er forsæt ved overtrædelse af den lignende bestemmelse i den svenske straffelov.

Som eksempler fra retspraksis vedrørende straffelovens § 216 i tilfælde, hvor ofret var beruset eller lignende, kan nævnes Vestre Landsrets dom af 21. august 2003, hvor den tiltalte blev fundet skyldig i voldtægt. Tiltalte havde mødt ofret på et morgenværtshus, hvorefter de sam-